

KRISLAI

Priešai ir Mes. Rinkim Prenumeratas. Draugų "Parės". Ką Dabar Sakys "Apšvietiečiai"?

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išleina Kasdien Apart Nedėdienių.

LAISVĖ LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykites! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 240

TELEPHONE STAGG 8878 Brooklyn, N. Y., Pėnyčia, 9 d. Spalių (October), 1925

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XV, Dienraščio VD

Anglijos Konservatyvų Partijos Konvencija

LONDONAS. — Anglijos konservatyvų partijos konvencija prasidės spalį 8 d. Joje Baldwinas kalbės apie Mosulą ir komunistinį pavojų Anglijoje. Tikimasi, kad konservatyvų partija stengsis reikalauti, idant parlamentas padarytų specialią įstatymą prieš komunistus.

EXTRA!

LAISVĖS BYLA ATIDĖTA

Pereitą ketvirtadienį turėjo prasidėti "Laisvės" byla su kunigu Petkum. Nuėjus dienraščio advokatu su keletu liudininkų, teismabuty matėsi ir kunigas Petkus su savo advokatu. Pasitarus abiem pusėm, byla tapo atidėta iki sekančio antradienio, spalį 13 d.

Darbininkų Registracija del Vaziavimo Francijon

Kaunas. — Vykstančių Francijon lauko darbininkų registracija sparčiai eina pirmyn. Iki šiol jau užsiregistravo 1200 darbininkų. Registracija tęsiama toliau.

KALĖJIMO SODNAS

Kaunas. — Kadangi Kauno kalėjime yra daug sergančių kalinių, tai teisingumo ministerijos kalėjimu departamentas netrukus žada padidinti kalėjimo ligoninę, kurion bus pakviesti dar keli gydytojai. Be to, kalėjimo kieme bus įrengtas sodnas, kuriame sergantieji kaliniai galėsį vasaros metu būti visą dieną.

Dublinas. — Airijos darbininkų padėtis labai bloga. Belfasto bedarbių daugiausiai, kiek kada yra buvę. Valdžia ir kapitalistai bijosi, kad bolševizmas neapsėmtų darbininkų.

Lietuvis Vaikščias Bandė Nusiskandyt del To, Kad Tėvas Aplopė Jį Diržu už Mušimą Broliuko

BAYONNE, N. J. — Petrukas Pambrikutis (angliškai rašoma Pembriks), 13 metų amžiaus lietuvis vaikščias, bandė nusiskandinti Newarko įlankoj tik todėl, kad jį tėvas smarkiai apipaklė diržu už mušimą savo jaunesnio broliuko. Pambrikas gyvena po num. 475 Avenue A. Nepavyko Petrukui nusiskandinti, nes kiti matydami jį vandenyje, greit iš ten ištraukė.

Už tai, kad amerikiečiai orlaivinkai Morokkoje degina maurų kaimus, žudo gyvastis, tai Francijos imperialistai jiems prisega "garbės kryžius".

Čekai Diskusuoja Savo Skolas Amerikai

WASHINGTON. — Tarpe Čekoslovakijos ir Amerikos finansinių komisijų eina derybos deli Pragos valdžios skolų Amerikai. Čekai nusiūtiną su amerikiečių nustatyta suma — \$91,000,000. Jie tvirtina, kad Čekoslovakija nedaugiau skolinga Amerikai, kai \$80,000,000.

Maskva. — Rusijos bažnyčios suvažiavimas — Synodas — tur būt nutars syki savaitę pasimelsti už bolševikų valdžią. Toki inėšima davė vyskūpas Makary, iš Peterhovo.

New Orleans, La. — Eoiskodalų vyskūpų konvencija tuoj imsis už vysk. Browno bylos. Pastarasis sėdi ir laukia jos prasidedant. Soėjama, kad jis bus "ekskomunikuotas".

Chicaga Atsistojo ant Musų Vajaus Žemlapio ir Užėmė Strategingą Poziciją

Juška Atsovė šešis Skaitytojus, Prižadėdamas Dirbti Daugiau; McKees Rocks Millauskas Taipgi Gyvena ant Svieto.

Iš Chicagos drg. S. Juška jau prisiuntė šešis skaitytojus dienraščiu ir prižadėjo jų greit daugiau prisiūsti. Štai jo keli žodžiai Smitui ir kitiems mandragalvams: "Drauge Smitai, per daug nesididžiuk, nes yra ir daugiau žmonių, kurie šime "Laisvės" vajų dirbs ne juokais. Jūs pasiskirstėt dovanas tik Masačuzėj, bet atmint, kad ir Illinois valstijos kareiviai daro manevas. Aš nepavydžiu jums pasekmių, bet užtikrinu, kad pirmas prazias bus mano".

Kitas Chicagietis.

J. Petraškevičia, iš Chicago Heights, Ill., jau prisiuntė keturis skaitytojus ir žada jų daugiau gauti. Reikia, chicagiečiai vyrai, vyriškai jie ir elgiasi. Apie pietinį Illinois dar nesigirdi.

Pavyzdys Sumanumo ir Darbštumo.

Drg. J. Millauskas iš McKees Rocks, Pa., rašo: "Darbą pradėjau sekančią dieną per pietus perėjau lietuvis darbininkus, pasiūlydamas jiems "Laisvę" užsirašyti. Trys darbininkai užsirašė laikraštį tą pačią dieną. Spalių 4 d. APIA 2ros kp. susirin-

kime dalinau draugams "Laisvės" prisiūstas kortas ir visus raginau užsiprenuotuoti ją. Spal. 5 d. parėjęs iš darbo ir skubiu rašyti "L." adm. laišką. siūsdamas sykiu penkiolikine. Rytoj vėl eisiu dirbti toliau ir apie tai parašysiu. "J. Millauskas."

Drg. Millausko darbai gali būt pavyzdžiu kiekvienam "Laisvės" skaitytojui ir šiai susipratusiam darbininkui.

Drg. F. Kentenis, esantis sanatorijoje, prisiuntė vieną skaitytoją ir raginimą sveikiems draugams kiek galint daugiausiai darbuotis gavime naujų skaitytojų dienraščiu.

Draugai skaitytojai! Mes laukiam iš kiekvieno jūsų darbo. Padirbėkit šį mėnesį. Vėliau galėsime pasilėti, kuomet mūs dienraštis turės padvigubintą armiją skaitytojų.

Londonas. — Panelė Owen skelbia, kad ji gavusi iš dangaus pranešimą, būk Lincolnas mokinas Bryana, o Rooseveltas įsakęs Amerikos piliečiams "nepamiršti dievo". Oweniutė yra spiritalistė.

Purcell Pasakė Puikią Kalbą Am. Darbo Feder. Konvencijoj

Bet Prezidentas Green Jam Atsovė, Kad Jo Vadovaujama Federacija Nieku Būdū Nesutiks Dėtis su SSSR. Darbininkais, Pasiliuosavusiai iš Kapitalistinės Vėrijos.

ATLANTIC CITY. — Amerikos Darbo Federacijos Konvencijoje pereinats trečiadienis praleistas vyriausiai išklausymui kalbų brolišku delegatų, kurių tarpe buvo ir Anglijos Darbo Unijų delegacijos pirmininkas A. A. Purcell. Pastarasis, kai žinoma, kadaisė lankėsi SSSR. ir apie ją parašė puikų raportą. Čia Purcellis taipgi pasakė labai gerą prakalbą.

"Aš esu buvęs Rusijoje," sakė svečias kalbėtojas. "Ten aš mačiau darbininkus, imančius didelę atsakomybę ir užduotį, vedančius perorganizavimą draugijos labai sunkiose aplinkybėse. Kaip darbininkas, aš didžiuojuosi tuo geniališku sugabumu organizacijoje ir svarbių dalykų pertvarkyme, kurį atlieka mano klasė Rusijoje."

Toliau Purcellis nurodė, kad jeigu prezidentas Green pasiuntė laišką Chinijos darbininkams, teikdamas jiems užuojautą, tai Amerikos darbininkai taip jau nepamirš ir SSSR. darbininkų.

Rusija yra didžiulė šalis, didelis faktorius pasauliniame gyvenime. Joje randasi daug, neišsemiami šaltiniai turtų. Jei dar keli metai pasitaikys gero derliaus, tai Rusija pataps turtingusia šalis pasauly. Dabartiniu laiku Rusijoje yra didžiausias darbas pradėtas elektrifikavimui šalies. Rusijos žmonės, sakė kalbėtojas, yra dideli žmonės — stiprūs, pakankūs, sunkiai dirbanti ir gabūs. Ju išviso randasi apie 150,000,000. Šie žmonės steigia naujais pamatais ekonominį gyvenimą, greit pritaikydami visus naujus išradimus moksle ir industrijoje — naujaisią mašineriją, naujaisius išradimus. I pabaiga savo kalbos Purcellis pasakė:

"Aš sakau, kad jūs, darbininkai Amerikos, turite daug ko pasimokyti iš Rusijos. Mės neturim nusigauti naujų idejų. Aš turiu vilties, kad nuo dabar organizuoti Amerikos darbininkai isteigs artimiausius brolisiskus rvisius su Rusijos organizuotais darbininkais."

Panašiai, kai Anglijos Darbo Unijos pasiuntė savo delegaciją į SSSR., taip nat aš manau, sakė kalbėtojas, kad ir Amerikos Darbo Federacija pasiūsi savo delegaciją ištyrimui tenaitinės padėties.

Purcellio vyriausiu raginimu buvo, kad Amerikos Darbo Federacija stotų į kovą už pasaulinę amatu unijų vienybę.

Green Atsako Purcelliu.

I Purcellio kalbą davė atsakymą prez. Green, Gomperso vietininkas. Jis buvo atviras. Aiskiausiai pasakė, kad Amerikos darbininkai neisų su Rusijos darbininkais del to, kad pastarieji stoja už nuvertimą buržuazinės valdžios spēka ir už klasių kovą, kuomet Amerikos Darbo Federacija skelbia klasių bendradarbiavimą.

"Mes dar neprisirengę priimti šiuos siūlymus", sakė Greenas. "Ir mes norime, kad mūsų svečias, kuris taip gražiai patarė mums ir suteikė mums tokių atvirų siūlymų, pasiimtų atgal savo pareiškimą ir atiduotų jį Rusijos Raudonajam Internacionalui, kad Amerikos darbininkų judėjimas nesužadės su ta organizacija, kuri skelbia komunistinę doktriną arba stoja už tą filosofiją."

Spaustuvnikų Unijos Delegatas Pritaria.

Spaustuvnikų unijos delegatas, Max S. Hays, kuris yra nariu rezolucijų komisijos, sakoma, stosią už abu Purcellio siūlymus ir už juodu kovosiąs. Kai dangi yra inešta rezolucija už pripazinimą Sov. Respublikos, tai Hays ir už tai sakoma kovosiąs.

Kesinosi Nudėi Klebona

NEW YORK. — Negrė Helena Gruverienė kesinosi nušauti savo kleboną, O'Keefe, ir už tai buvo suareštuota. Teismas nusprendė pasiusti šovikę į silpnapročių ligoninę egzaminacijai.

Atlantic City. — ADF. prezidentas Green pasakė, kad jis eisias Gomperso nutiestais keliais, bet ne bolševiku.

Drg. Pruseika Vaziuoja Rochesterio Apygarda

"Darbo" redaktoriu L. Pruseika, vaziuoja ketul dienu į Rochesterį ir jo apygardą. Šį penktadienį (spal. 9 d.) jis kalbės Rochesterio, šeštadienį — Niagara Falls, sekmadienį — Buffalo, pirmadienį — Rochesterio (antru syki), antradienį — Binghamtone. Visur drg. Pruseika akys prakalbas, todėl draugai darbininkai kviečiami atsilankyti į jas.

THE LITHUANIAN DAILY "LAISVĖ"

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj: metams—\$6.00; pusei metų—\$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams—\$8.00; pusei metų—\$4.00. Brooklyne per paštą siunčiant: metams—\$8.00; pusei metų—\$4.00.

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

Prezidentas Coolidge išdrožė labai ilgą spęčių Amerikos Legiono konvencijoje ir labai išgyrė buvusius kareivius, kurie, girdi, važiuo Europon ir išgelbėjo pasaulį nuo "despotizmo ir militarizmo". Bet p. Coolidge nę pusiau lūpų neprisiminę, jog tie kareiviai važiuo Europon nę iš liuosos valios, bet buvo priversti. Kapitalistai prievartą nugabeno juos tenai ir įsakę paguldyti galvas už Wall Streeto reikalus. Pats p. Coolidge, kaip ištikimas agentas kapitalistų, apsiptutojęs agitavo už karą ir padėjo jiems įvykinti jų plėšikiškų planus. O dabar, matote, jisai sveikina buvusius kareivius ir nori pasirodyti jų draugu.

O meluot p. Coolidge'ui tai be galo sekasi. Juk ir už aklą aklesnis šiandien mato, kad pasaulinis karas nesulaužė despotizmo ir militarizmo. Priešingai, visi pripažįsta, kad dabar Europa giliau paskendus militarizme, negu kad buvo prieš pasaulinį karą. Ir akyvaizdoje tų visų faktų, p. Coolidge tauškia nesąmones ir įjiesko tokių sutvėrimų, kurie joms tikėty.

Tai ir vėl pradėjo upeliais plaukti žinios iš Italijos, kad tenai "išnykusi" klasti kova ir darbininkai su darbdaviais saldžiai pasibūčiavę. Juodašimtis Mussolini ir jo fašistinė partija vėl pasirodė rolėje naujojo Maiziešiaus, kuris išvesias buržuaziją iš dabartinių vargų ir bėdų.

Dalykas štai kame: Kelios dienos atgal pasirašė sutartį taip vadinamos fašistinės "darbo" unijos ir darbdavių susivienijimas, kad kiti kiti pripažįsta ir tik kiti su kitais ateityje bendrai darbuosis. Darbininkai, kurie neorganizuoti arba organizuoti į kitokias darbo unijas, negausią jokio pripažinimo nei nuo vieno, nei nuo kitų. Paskui susirinko fašistų partijos generalė taryba, užtvirtino tą sutartį ir nutarė, kad kaip fašistų unijos, taip darbdavių susivienijimas pareina po kontrole fašistinės valstybės. Streikai paskelbti kriminališku prasizengimu prieš "visuomenę". Iškilusius kivirčius, kurių darbininkai su darbdaviais negalės išrišti geruoju, išsprendžia valdžios paskirtas "teisėjas".

Zinoma, tos visos juodųjų fašistų pastangos galutinai buržuazinėmis diktatoriškomis kamanomis pažeboti Italijos darbininkus nueis vėjais. Juk jau kelinti metai jie skelbia santaiką tarp darbdavių ir darbininkų, bet niekas iš to neišėjo. Net ir toj valandoje, kuomet dabartinė sutartis fašistinių unijų ir darbdavių buvo pasirašyta, pranešė iš Florencijos, jog tenai įvyko baisus kruvinas mūšis tarp fašistų ir jų priešininkų.

Labai stasirūpino pasaulis Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministerio draugo Čičerino atsilankymu Varšavoje ir Berlyne. O kas blogiausia, tai kad visur Čičerinas buvo pasitiktas labai entuziastiškai. Visokios dabar išvados daromos: Vieni rēkia, kad Rusija norinti padaryti slaptas sutartis su Vokietija ir Lenkija; kiti tvirtina, kad Čičerinas siūlęs Lenkijai pasidalyti Pabaltijos valstybes (Lietuvą, Latviją ir Estoniją).

Zinoma, nei tie, nei tie nesako teisybės. Sovietų Rusija slapty sutarė su kapitalistinėmis valstybėmis neįjiesko. Visos sutartys, kurias jinau yra padarius su kitomis šalimis, buvo paskelbtos spaudoje ir visam pasauliui žinomos. Tačiau Sovietų valdžia negali snauti ir nesnaudžia, matydama, kaip uoliai darbuojasi Anglija ir Francija, kad suvienyti visus Europos kapitalistines valstybes prieš Sovietinių Respublikų Sąjungą. Į tą imperialistinę plėšikų sąjungą stengiamasi įtraukti ir Vokietiją, Rusijos kaimynką. Tai nėra jokia paslaptis, kad Sovietų valdžia stengiasi pastoti kelią tokiai imperialistinei sąjungai.

Bet pasirodo, kad d. Čičerino atsilankymas Berlyne tėjo labai svarbią ekonominę misiją. Jisai padarė sutartį su Vokietija, sulig kuria Vokietija duoda Rusijai keteto dešimtį milijonų dolerių trumpalaikinį kreditą. Pasiraudodama tuo kreditu Rusija tuojaus supirks Vokietijoje dangybę žemdirbystės padargų, pramonei mašinų ir tt.

O kas liečia užmetimą, kad Rusija norinti pasidalinti su Lenkija Pabaltijos kraštus, tai neteisybė nuo pradžių iki pabaigos. Tai tik tyčia paleistas burbulas, kad supjudyti tuos kraštus prieš Rusiją. Sovietų Rusija nenor užgriebti tas šalis, neigi jas atiduoti Lenkijai. Jinau puikiai žino lenkų imperialistų mierius ir jau ne kartą yra pastojus jiems kelią.

APŽVALGA

MENŠEVIKISKAS BURBULAS.

"Naujienos", spalio 5 d., nesitveria džiaugsmu, kad Anglijos Darbo Partijos konvencijoje laimėjo socialistiniai kapitalistų agentai MacDonaldas ir Thomasas, ir priduria: "Reiškia, dabar visa tų raudonųjų bambatierių (t. y., komunistų. — "L." Red.) veislė bus šluojama lauk iš organizacijos."

Mes pabraukiame žodį "bambatierių", idant parodžius, kokią "gražią" kalbą vartoja p. Grigaitis.

Tam pačiam savo bambatieriškam editoriale Grigaitis paima visas rezolucijas Anglijos Darbo Unijų Kongreso, kuriame taip begailėstingai tapo suplikti socialistai, ir pavadiną jas "burbulu". Vadinasi, kur surinko didžiojoje menševikai ir jų prieteliai, tai tenai viskas išėjo kuo puikiausiai. O kur susivaziavo atstovai visų Anglijos darbo unijų ir pasisakė už kovą nuvertimui kapitalizmo, tai ten, Grigaitisio supratimu, tik burbulas!

KOKS SKIRTUMAS?

Oh! beje, "N." pabrėžia, kad tie patys delegatai dalyvavę ir darbo unijų kongrese ir Darbo Partijos konvencijoje. Čia norima apmuiti kam nors akis. Čia įjieskoma už save durnesnio. Tik įsivaizdinkite: Unijų kongrese priimtos radikališkos rezolucijos, nutarta kovoti prieš imperializmą, pasireikšta už tarptautinę darbunijų vienybę ir tt., tuo tarpu Darbo Partijos konvencijoje žemai nusilenktą prieš Anglijos buržuaziją, užgirta imperialistinių plėšikų darbai Azijoje ir Afrikoje, ir abiejuose susirinkimuose dalyvavo tie patys delegatai! Tai tikri stebuklai!

Mes jau esame rašę, kad labai didelis yra skirtumas tarp Anglijos Darbo Unijų Kongreso ir Anglijos Darbo Partijos. Pastarosios viršūnėje stovi socialistinės kapitalistų uodegos, kaip MacDonaldas ir Thomasas. O darbo unijoms šiandien vadovauja Purcell, Swales, Pollitt, Bramley, Cook ir tt., kurie pastaruoju laiku pradėjo menševikams kailį vartoti. Taigi labai didelis skirtumas buvo ir tų dviejų susirinkimų sąstate. Darbo unijų susirinkime vadovavo progresyvis, unijinis elementas, o Darbo Partijos susirinkime viešpatavo menševiki šaika su MacDonaldu priešakyje. O MacDonaldas dabar tankiai dalyvauja karaliaus Jurgio "sirengtuose baliuose ir žada monarchistų pagelbą įvykinti Anglijoje "socializmą".

Kas nemato šito skirtumo, tas yra aklesnis ir už aklą.

VISAI RIMTAS KLAUSIMAS.

Kaip jau visiems žinoma, SLA. Pild. Taryba apdovanojo tautininkų "Vienybę" \$25,000 paskola. Mes norėtume žinoti, kodėl "Vienybė" iš pradžių neįjieskojo ir negavo paskolos Susivienijime? Kodėl jinau, pirkdama savo lauzą, gavo paskolą banke, o tik vėliau, gerai apmelavus komunis-

tus, kad būk jie norį pasigriebti SLA. izdą, prisiplakė prie to izdo ir iš jo pasiskolino \$25,000?

TEGU JIE PASIAŠKINA.

Klerikalai, tautininkai ir socialistai rengia susirinkimus paminėjimui sukaktuvių nuo Vilniaus patekimo į lenkų rankas. Be abejonės, tuose susirinkimuose jie kaulys iš darbininkų pinigų neva Vilniaus atvadavimui.

Tiems gaivalams reikia ve koks klausimas pastatyti: O kodėl jie bei jų draugai Lietuvoje pasikvietė lenkus prieš bolševikus ir atidavė jiems Vilnių? Juos reikia numaskuoti ir parodyti, kad jie veidmainiauja, kalbėdami apie Vilniaus atvadavimą.

Penki Metai nuo Atidavimo Vilniaus Lenkų Imperialistams

Rusų Randonoji Armija 1919 m. sutriuškino lenkų kariuomenę ir Vilnių atidavė Lietuvai. Spalio 9 d., 1920 m., Lietuvos buržuazija pavedė savo Vilnių lenkų imperialistams. Bolševizmas pradėjo plėtotis po visų Lietuvos kampų, gaudamas milžinišką užuojautą iš bežemių ir mažazemių ir kitos dalies vargstančio Lietuvos proletariato. Lietuvos buržuazija, atsidūrė didžiausiam pavojui ir buvo net: atsitikimų, kad Kauno buožės buvo pasirengę bėgti iš Lietuvos į Vokietiją. Buržuazija buvo apimta didžiausios baimės, kad proletarinė revoliucija Lietuvoje jau arti ir buozių viešpatavimui bus padarytas galas. Kitokios išeities nebuvo išgelbėjimui savo kailio, kaip tik šaukties į Varšavą. Štai ką sakė tautininkai organas "Sandara" 15-tam num., 1919 m.:

"Lietuvos respublikos valdžia, neturėdama kitokios išeities, kreipėsi prieš lenkų, prašydama apginti Lietuvą nuo bolševikų."

Pakviestoji lenkų armija užėmė Vilnių ir sykiu su Lietuvos buozių kariuomene triuškinio darbininkų judėjimą. Čionai Amerikoj klerikalai, tautininkai su menševikais per penkius metus kaulijo centus iš darbininkų kišenių atvadavimui Vilniaus. Dabartiniu momentu rengiami masiniai mitingai, ant spalio 9 d. paminėjimui penkių metų sukaktuvių Vilniaus patekimo lenkams. Naujojoj Anglijoj reakcionieriai grupuojasi dumti darbininkams akis, prisidengdami Vilniaus obalsiu ir patriotizmu ir neapykanta prieš komunistus ir kitus darbininkus. Vilniaus klausimą bendrai išriš Lenkijos ir Lietuvos klasiniai susipratęs proletariatas, vadovaujamas komunistinių partijų.

M. M. Plepys. Kiekvienas skaitytojas ir skaitytoja turi pasiryžti gauti mažiausią ir vieną skaitytoją "Laisvė" ši mėnesį.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

METALISTŲ SUSIRINKIMAS

KAUNAS.—Šių metų birželio 14 d. Rotušės salėje buvo profesinės metalistų sąjungos susirinkimas. Susirinkime dalyvavo apie 70-80 darbininkų ir keletas inteligentų socialdemokratų. Metalistų sąjungos valdyba pateikė susirinkimui šio-kią dienotvarkę: (1) valdybos pranešimas; (2) apie nario mokėsnį; (3) pranešimai iš vietų ir (4) sumanymai. Bet darbininkai šią dienotvarkę, kaip neatatinkancią momentui, atmetė ir pasiūlė savo dienotvarkę, būtent: (1) apie streikuojančius darbininkus lenkų ir malūnų; (2) apie bedarbius; (3) apie darbininkų apsaugojimo įstatymą; (4) valdybos pranešimas; (5) pranešimai iš vietų ir (6) sumanymai. Ši dienotvarkė beveik vienbalsiai buvo priimta.

Pirmas kalbėjo atstovas nuo streikuojančių darbininkų, kuris trumpai, bet aiškiai išdėstė priežastis sustreikavimo lenkų ir malūnų darbininkų. Paskų jo, pamatinės priežastys buvo tos: labai mažas darbo mokesnis, išdavimas supuvusių miltų, kuriuos gaudavo darbininkai iš darbdavių sulig sutarties ir tt. Po šio pranešimo tulas darbininkas N. paėmė žodį ir plačiai nušvietė socialdemokratų frakcijų viršūnių darbą kaip seime, taip ir savivaldybėse; nurodė grynas faktus, kaip socialdemokratai veidmainingai veda savo darbą, kad jie tik visuomet skundžiasi darbininkams, jog buržuazija su socialdemokratų frakcija nesiskaito, nors jie ir daug ką gero norį padaryti dėl darbininkų, bet turėdami seime mažą skaičių atstovų nieko negali atsiekti. Toliau darbininkas N. sakė: jeigu socialdemokratams būtų brangūs darbininkų reikalai, jeigu jie norėtų kovoti už galutiną darbininkų pasiluosvimą iš po vergijos kapitalistų, tai jie, matydami, kad su jais buržuazija nesiskaito, kaip su tokiais seimo atstovais, turėtų spjauti ant seimo ir išeiti iš ten, o tuom pat parodytų darbininkams savo nusistatymą prieš buržuazinį seimą. Bet istikrųjų, tai visai kitaip yra. Jie kalbą vienai, o dirba kitaip. Matyti, sako kalbėtojas, kad socialdemokratų seimo atstovams 900 litų į mėnesį ir seimo kedų daug brangiau, negu darbininkų kova su buržuazija.

Darbininkas N. dar nespėjo užbaigti savo kalbos, kaip pasipylė jam iš visos salės garsus rankų plojimas. Net kai kurie socialdemokratai, bet darbininkai, plojo šiam kalbėtojui. Tik socialdemokratų viršūnė P. Paplauskas (rodos, C.K. sekretorius) sėdėdamas už prezidiumo stalo nežinojo ką ir bedaryti. Išlsto buvo matyti, kaip veidas protarpiais parausdavo, tai vėl imdavo balti. Matyti nabagas labai buvo įpykęs ant visų darbininkų, kurie buvo čia susirinkę, o ypatingai ant kalbėtojo N. Kiek atsigavus p. Paplauskas paėmė žodį ir pradėjo teisintis, kad visuomet, girdi, atsiranda prieš pašmeižti socialdemokratas, o už ką? Už tai, kad mes socialdemokratai, ir kitaip negalim daryti.

Mūsų buozių teismas nežūrint to, kad nėra kuom remtis kaltinti paklausę girtu žvalgybininko ir jo įrodymu nubaudę Rinkevičių ir Valentą sunkiųjų darbų kalėjimo 6 metams, o Vaškevičių-Dulskį 10 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Po teismo nusprendimui žvalgybininkas Vincas Suprikas priėjo prie vyresnio žvalgybininko Rutkausko ir prašė ant pusbonkio, nes šiandien gerai palūdiu.

Vienas iš Liūdninkų. Nuo "K." Red. Dulskis priklauso prie judosių-provokatorių. ("Komunistas.")

Činijos liaudies kumštis g rūmoja visiem kapitalistam.

PASKUNIS APZNAIMINIMAI SENAM VINCAI

Sanovnas Vincai! Slabtas tavo atsakymas, kad prizrada. Jog karalius Vytautas nebuvo dzukucis. Tu, broliuci, porini, kad negalėjo pas jus atkiau nuklampoc ir klausini padie. Bet deiko tu, broliuci, mislini, kad Vytautas buvo sukaktuvių zanavykas? Tai zodnais-tokis kap Keistucis! Ar tu, broliuci, mislini, kad jeigu prast dzukas negalėjo kiausis dautis Lietuvos kunigaisis Kentucis gaėjo, ir iš is ju Birute perėjo Vytautų? Deiko, cina?

O gal tu, broliuci, vienai tu mizerny "šventų" bulgų, kap tynai porina: kad dzuvas sutvėrė žmogų iš molio ir tapūtė jam savo kvapų? Tai tu gal mislini ir Vytautų Keistucis iš molio nulpino ir ingitė jam savo dūky? Tai maarcucis! O jeigu tu man novarini, tai pats pabandyk tyn su formų kokį vaikučį iš molio hulpdzyc ir įpuse jam savo dūky. Tai parageisi, kad biblija tepraudų sako.

O mano, broliuci, priklaus kad Vytautas buvo dzukucis yra padavadinici mokytų žmonių priklodais. Klausyk, Vincacai! Vieni rozy ajuu žmogų prie dziedlio namo. Nagi klausau, kad viduryj kap su kultuvi: "bumc", "bumc", "dzurudzys atdaros ir cik keli žmogų", mislinu: "Eisu narve byc". Imenu, og už stalo atvėvi pilkas su barzdu žmogų, rankoj laiko kūjį ir sako: "Lakysim prakabų apie žmogų kuno geografiją ir astronomiją. Porys dr. M. Antvydas iš Cikagos." As tuo vieno klausiu: kas tas prakabjas? O jeji porina: "Kad jau tu nežinai, tai mes socialistai laikom sūdą ir sakys pamokslai." Gerai, mislinu, raikia paklausyc, kaip jis porys, nes kunigas vis tu pacij ir tu pacij porina: apvevėlius, dangų, pekly, pavojų ir pinigų. Tuoj išėjo ir dr. Antvydas ir pradėjo tep poryc: "Žmonės, jus daug gūdėdėjot apie žmogaus atsiradimū, bet tami mažai praudimū. Yra va kap: moteris astronomijoj turi mažiuku klausimū, nu kap agunos sekla. Nu ir jeigu ji kokis vyras užtrūcia, tai jis pradeda auge, augc ir auge kol užauga ir vaikų, o jeji jau vaikucis iš žmogų. O jeji jau niekas neužtrūcia, tai jis nueina an zanic!"

Tai matai, Vincacai, kad svirtas iš klausinio veisiasi, cik ne iš vyrų, bet moterų. Taiti, broliuci, kur mokyl žmogų, pū mokyci; jie visų žino ir mokai ir aukso kasyklas suranda ir jų šėrus pardavėlia žimėmū, ir aliejaus bačkų kur pastatū, ir pasako, kad rado aliejaus šalcinį, ir tt. Va delko, broliuci, as ir mislinu, kad Birutį užtrūcino kokis dzukas, nes visi Vytauto sliedai viecina, kad juo dzukucis. O jeigu tu, broliuci, nenorėjai, kad Vytautas būlų dzukucis, tai kap gyvenai Biruti vienu dieu, tai nerebūtu žiopsoc! Tai ir raskadiu, tai turėjis ir man nerakuti tavim nuolai vese provų už Vytauto veisli.

Tu, Vincacai, nevierini, kad Trakų azari yra Vytauto krepascis. Dzėvėra, broliuci, jei nūmai stovi, cik jos negali lemaicicai knibingc, ba ju vaizdū paliokai. Tai delto nūmai Amerikų atvaziavo, kunigas Smungelis, kad prašyc aliuzėmū jos atvajavojimai.

Tu, broliuci, rengies visim "Laisvės" citotojam apznamimū tų sekretų apie vieny dzukų ir gelazinį varjį. Tai as kap pradėsiu poryc visas tas istorijas, ku man tėvas porino an šėmū miegane, apie jūsu naradū, o mano pacil kap pradės su abtem rankom rašyc, tai tu ir tavo naradas neturėsit kur akių padie.

Nestrošni ir cie tavo Nūdziorzės saldotai-vuodai su ilgom pikėm! Argi jau tu mislirai, kap vieny rozy perreitais metais mes iš Philadelphijos atvaziavom in tavo fat, mu cietas korpusas, kap ištrūlenom tavo burukos, o mū "Nesmertelno Klubo" prezidentas su savo automobiliu išvaziavė.

JUOKAI NE JUOKAI

Paskuninis Apznamenimai Senam Vincui

Sanovnas Vincacai! Slabtas tavo atsakymas, kad prizrada. Jog karalius Vytautas nebuvo dzukucis. Tu, broliuci, porini, kad negalėjo pas jus atkiau nuklampoc ir klausini padie. Bet deiko tu, broliuci, mislini, kad Vytautas buvo sukaktuvių zanavykas? Tai zodnais-tokis kap Keistucis! Ar tu, broliuci, mislini, kad jeigu prast dzukas negalėjo kiausis dautis Lietuvos kunigaisis Kentucis gaėjo, ir iš is ju Birute perėjo Vytautų? Deiko, cina?

O gal tu, broliuci, vienai tu mizerny "šventų" bulgų, kap tynai porina: kad dzuvas sutvėrė žmogų iš molio ir tapūtė jam savo kvapų? Tai tu gal mislini ir Vytautų Keistucis iš molio nulpino ir ingitė jam savo dūky? Tai maarcucis! O jeigu tu man novarini, tai pats pabandyk tyn su formų kokį vaikučį iš molio hulpdzyc ir įpuse jam savo dūky. Tai parageisi, kad biblija tepraudų sako.

O mano, broliuci, priklaus kad Vytautas buvo dzukucis yra padavadinici mokytų žmonių priklodais. Klausyk, Vincacai! Vieni rozy ajuu žmogų prie dziedlio namo. Nagi klausau, kad viduryj kap su kultuvi: "bumc", "bumc", "dzurudzys atdaros ir cik keli žmogų", mislinu: "Eisu narve byc". Imenu, og už stalo atvėvi pilkas su barzdu žmogų, rankoj laiko kūjį ir sako: "Lakysim prakabų apie žmogų kuno geografiją ir astronomiją. Porys dr. M. Antvydas iš Cikagos." As tuo vieno klausiu: kas tas prakabjas? O jeji porina: "Kad jau tu nežinai, tai mes socialistai laikom sūdą ir sakys pamokslai." Gerai, mislinu, raikia paklausyc, kaip jis porys, nes kunigas vis tu pacij ir tu pacij porina: apvevėlius, dangų, pekly, pavojų ir pinigų. Tuoj išėjo ir dr. Antvydas ir pradėjo tep poryc: "Žmonės, jus daug gūdėdėjot apie žmogaus atsiradimū, bet tami mažai praudimū. Yra va kap: moteris astronomijoj turi mažiuku klausimū, nu kap agunos sekla. Nu ir jeigu ji kokis vyras užtrūcia, tai jis pradeda auge, augc ir auge kol užauga ir vaikų, o jeji jau vaikucis iš žmogų. O jeji jau niekas neužtrūcia, tai jis nueina an zanic!"

Tai matai, Vincacai, kad svirtas iš klausinio veisiasi, cik ne iš vyrų, bet moterų. Taiti, broliuci, kur mokyl žmogų, pū mokyci; jie visų žino ir mokai ir aukso kasyklas suranda ir jų šėrus pardavėlia žimėmū, ir aliejaus bačkų kur pastatū, ir pasako, kad rado aliejaus šalcinį, ir tt. Va delko, broliuci, as ir mislinu, kad Birutį užtrūcino kokis dzukas, nes visi Vytauto sliedai viecina, kad juo dzukucis. O jeigu tu, broliuci, nenorėjai, kad Vytautas būlų dzukucis, tai kap gyvenai Biruti vienu dieu, tai nerebūtu žiopsoc! Tai ir raskadiu, tai turėjis ir man nerakuti tavim nuolai vese provų už Vytauto veisli.

Tu, Vincacai, nevierini, kad Trakų azari yra Vytauto krepascis. Dzėvėra, broliuci, jei nūmai stovi, cik jos negali lemaicicai knibingc, ba ju vaizdū paliokai. Tai delto nūmai Amerikų atvaziavo, kunigas Smungelis, kad prašyc aliuzėmū jos atvajavojimai.

Tu, broliuci, rengies visim "Laisvės" citotojam apznamimū tų sekretų apie vieny dzukų ir gelazinį varjį. Tai as kap pradėsiu poryc visas tas istorijas, ku man tėvas porino an šėmū miegane, apie jūsu naradū, o mano pacil kap pradės su abtem rankom rašyc, tai tu ir tavo naradas neturėsit kur akių padie.

Nestrošni ir cie tavo Nūdziorzės saldotai-vuodai su ilgom pikėm! Argi jau tu mislirai, kap vieny rozy perreitais metais mes iš Philadelphijos atvaziavom in tavo fat, mu cietas korpusas, kap ištrūlenom tavo burukos, o mū "Nesmertelno Klubo" prezidentas su savo automobiliu išvaziavė.

Tu, broliuci, rengies visim "Laisvės" citotojam apznamimū tų sekretų apie vieny dzukų ir gelazinį varjį. Tai as kap pradėsiu poryc visas tas istorijas, ku man tėvas porino an šėmū miegane, apie jūsu naradū, o mano pacil kap pradės su abtem rankom rašyc, tai tu ir tavo naradas neturėsit kur akių padie.

Nestrošni ir cie tavo Nūdziorzės saldotai-vuodai su ilgom pikėm! Argi jau tu mislirai, kap vieny rozy perreitais metais mes iš Philadelphijos atvaziavom in tavo fat, mu cietas korpusas, kap ištrūlenom tavo burukos, o mū "Nesmertelno Klubo" prezidentas su savo automobiliu išvaziavė.

Pėtnyčia, 9 d. Spalio, 1925. Amerikos biniku Litera, tai stipria organizacija i darbiniku ta same sios sal judejime. Iv susipratusios grupes kitu diausiu susic sto isteigima nizeicijos. Literaturos steigus 1915 r sia tu laikų o cialisty Sajur su entuziazn Socialisty va niu laikrasci tngiai "Ke pries Draugi ir kiso ko, mui, nujausd turesia didelē kurenta. Sv darbiniku 1915 m. vado ki biznieriai, darbiniku l mos ršies kad "Dzian cial". Tie b sunknyges p: stancius, o c rie jas plati jo nostia. I Sajunga leid jnai didesni lio duoti. I trukuomo, s: tieriai, nuja zolnuoti L. iztruks visi kurinos jie tancius dol istoti i Lite ja ir knygu dyti. Ponu soci cinu, Miche Guzių ir ki kai numarū mojeo velnio tiems šark duris 1919 : draucijos, nterieri pri salininkų i toka Draug 1919 metu visa eile milžinišką Lietuviams Užeitars tvis ir nuv Partia i p ma, mūsų marelbini c tikoje liet tarpe. Kl kai ir men i "Keleivi diko priei dami kapi mendoio kad paker

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KASKIAUCIUS

VYRIAUSI MŪSŲ ORGANIZMO VALDONAI (Tęsa)

Pjausto apendikus, dažnai ir visai sveikus, neatsižvelgiant į tai, jog paskui iš to ligoniui negerai gali būti. Pjausto, išimdinėja, išlupa kiek padidėjusias kaklo pilgusias liaukas — gūžius, kuomet dažnai tat galima būtų atitaisyti, X spinduliais peršvitinant, ir vartojant atšintinamus aklyjū liaukų preparatus. Pjausto lauk ovarus, kuomet juose nėra tokio didelio gedimo, kurio nebūtų galima pagydyti be peilio. O jau tuos nelaimingus tonzilius... Lupa juos lauk be jokios tvarkos, be jokios atožvalgos, jei tik ligonis sugebi užsimokėti už operaciją! Tonziliai dažnai esti gana sveiki, pūlių nepagadinti, bet, tik per daug nusisaldžius, patinsta. Atankamai pasigydytus, tokias jų įdegimas pereina puikiai be jokio pjaustymo. O vienok to nežiūrime. Bile kas tau susopėjo, tuoj tau operacija. Bile tik chirurgui potam kišeniai labiau išsipūstų... O tam ligoniui kad tik tam kartui geriau nuo to būtų, o kaip ten jam pasikliau bus, chirurgui galvą neskauda. Tegul sau sirginėja, tegul sau ligoniai negaluoja, — daugiau ligonių — daugiau gydytojams pelno, biznis geresnis...

O juk dabartinę tvarkoj biznis visų pirma. Kapitaliniam visuomenės sutvarkyme sukietybės, šmugeliai, apgavystės ir naudojimas yra paprasčiausias dalykas. Žmonės pasidaro saumyliai, plieniniai egoistai, kiekvienas savo pusėn tempia. Ir kitokios išeities iš tokio liguisto padėjimo nėra, kaip tik radikalinga proletarinė revoliucija. Tik darbininkų radikalinga operacija sugebės galvą padaryti šių dienų trunėjantiai tvarkai, sugebės visuomeninio gamintojų ir tvėrėjų kūno ligas ir parazitus pašalinti.

Tada medicinos ir chirurgijos tikrasis pašaukimas ir augščiausioji prievolė bus galima įgyvendinti pilniau ir lengviau. Pati profesija pasidarys ištikrųjų altruistinė (kitiems daugiausia gero daranti), o ne taip, kaip dabar, kur tik skystutis antmestas ir melagingas, veidmainingas medikalės etikos šydras (skraistė) apsiaučia naraus ir grubaus, įsibingėjusio komercializmo ir šmugeliavimo raistus.

Tada apsaugomoji medicina ir higiena turės tikros prasmės ir liuso plataus gyvenime pritaikymo. Ir visi išradimai ir mokslo grūdai bus prieinami visiems ir visų darbininkų bus liusoai vartojami, ne taip, kaip dabar, kur tik dykūnų ir engejų saujelė turi privilegijas viskuo naudotis, viską apžioję laikyti.

Kai del aklyjū liaukų, tai ir jų vartojimo sritis didesnės turės prasmės praktiniam gyvenime, ir nebus tada reikalo saumylingiems tikslams išnaudoti šita taip daug žadanti ir taip toli siekianti medicina srija. O kad endokrinologija (aklyjū liaukų mokslas) būtų ir dabar

didelės pažangos daro, tame nėra jokios abejonės. Svarbu tik yra, kad būtų daugiau sveiko supratimo ir sąmoningo jojo pritaikymo gyvenime.

Bendrai tariant, aklosios liaukos, nors kiekviena jų turi savigū pareigų, veikia sutartinai, harmoningai. Šita aklyjū liaukų giminytė yra pastovus daiktas ar sveikame ar ligotam žmogaus organizme, ar visos liaukos tebėra sveikos ir normaliai veikia ar bent kuri jų yra jau pairusi, nusilpusi. Visuomet jos talkon viena kitai pribūva, veiklesnės padeda silpnesnei.

Sveiko žmogaus gyvenime tokis aklyjū liaukų susitvarkymas, tokis jų viena prie kitos prisitaikymas ypač žymiai pasireiškia tais laikotarpiais, kuomet užėina abiejų lyčių lytinis subendrimas, taipgi, kuomet moterims užėina taip vadinamoji gyvenimo permaina, mėnesiniams apsisotant. Kai del vyrų, tai ir pas juos pasireiškia iki tam tikro laipsnio lytinio gyvenimo persilaužimas arba gyvenimo permaina, tik, žinoma, ne taip ryškiai, kaip pas moteris.

Jeigu šitokiais lytinio gyvenimo kriziais (persivertimais) esti gražaus aklyjū liaukų tarpusavio susitaikymo, tai žmogus nesijaučia taip blogai. Bet, jei taip neatsitinka, tai anksčiau vėliau ima reikštis įvairūs kūno ir proto pakrikimai. Tokiais atvejais moterys ypač žymiai gauna nukesti. Daugelis moterų jaučiasi laike gyvenimo permainos taip blogai, taip nejaukiai, kad jos velytų vely kokia rimta liga persirgti, ne tik kankintis. Moterims tuomet užėina šalta ir karšta, lyg šiurpuliai, lyg koks drugys įsias perkrėstų. Galvą joms suima sunkti, skaudėti arba svaigti. Ausyse spengia, užia, akcye rai-

buliuoja. Skoma (apetitas) esti nekoks, su viduriaus kelbumu esti. O jau tie nervai — nervai tai ir gan įveikia. (Bus daugiau)

LAISVOJI SAKYKLA

Redakcija ni šiek tiek mintis neatsako. Taipina moso straipsniuose laiso tik gramatiškas klaidas, nepajusdama sintaksiškų, kad nekralpius originalių minčių.

Ar Tiko Drg. A. Matulevičiaus Pastabos Mano "Krislams"?

Draugas A. Matulevičius "Laisvės" num. 208-tam mato mano "iš kryptimis iš dalyko." Ir sako: "Ar tik čia ne ypatiskumas ant tam tikrų ypatų?" Tuom d. M. duoda suprasiti, kad tokių ypatų mūsų tarpe yra. Tai kad yra, tai kodėl negalima viešai kalbėti? Juk vestuvės, divorsai, šeimynų sugriuvimai atsihūna ir visiem darbininkam yra žinomi, tai kodėl, jūsų nuomone, kad kitur būtų tam vieta? Juk nėra tinkamesnės vietos tam atvirai pakalbėti, kaip darbinikiškų spaudoj. Aš kalbėjau "Laisvės" num. 190-tame apie ypatas abelina, kur yra mūsų tarpe ir savo eigimus patys susikompromituoja darbininkų akcye, taip kad negali viešumoje nosies iškišti, o silpniesius draugus atgrasina nuo veikimo tam tikrose kolonijose. Tas, mano supratimu, yra negera, kad komunistas duodasi susukti sau sijosn galvą, ar priešingai, komunistė — kelinėnis.

Vienok kol mes prieisime prie klausimo, paimsime truputį nuodugniau ir apie tą mūsų inteligentiją, kurią turime savo tarpe, kad pajieškoti tų "nieko tokio" dalykėlių, kaip d. Matulevičius sako.

Mano nuomone, d. Matulevičius daro klaidą, sakydamas: "Kas link inteligentų, kuriuos taip d. Buivydas apverčia ir sako, kad jiems daromi kokie primetimai, kritika, — tai kas čia tokio naujo?"

Mano nuomone, kad yra kas čia tokio naujo, nes tokios "kritikos" nėra mūsų judėjimui bjėdi. Viena, mūsų priešai, kiek įmanydami žemina mūsų veikėjus inteligentus, na o dar prisideda prie jų keli mūsų draugai, tai nejučiomis kerta savo judėjimui. Kam tokis darbas gi nėra nauda? Juk tai priešai tik kaktutes ploja iš džiaugsmo, kaip mūsų draugai nekaitilingą darbininkų inteligentiją vainote vānoja savo nepamatuosais ūzmetimais.

Pagaliaus, aš tikėjau, kad d. M., kritikuodamas mano išreiktą mintį paliestais klausimais "Krisluose", duos apčiuopiamų faktų, kokia inteligentija yra darbininkų ir kokia yra ne darbininkų, kurią reikia be pasigailėjimo kritikuoti. Bet d. M. to nepadarė; jis tik pabarė mane už "netikslumą" ir viskas. Manęs tozicis d. M. pabarimas dar nejtikino

ir aš laikausi savo senos nuomonės, kad tokios kritikos, kokias nurodžiau "Krisluose," nėra mūsų judėjimui bjėdi.

Dvi Klasės, Tai ir Dvi Inteligentijos Šiandien Yra

Mes šiandien gyvename kapitalizmo gadyneje, kur visuomenė pasiskirsčiusi ir darbininkus ir buržuaziją (stambiają ir smulkiają). Tarpe klasių čia nepermaldujama kova už politinę ir industrinę galią. Darbininkai nori pakilti ir viešpatauti, kaipio klasė. Kapitalistai visom ke-turium nesiduoda, slopina kiekvieną jų žingsnį. Kaip darbininkai yra paversti alginiais vergais, taip inteligentija priversta už algą pasiduoti, kaip "Komunistų Manifestas" sako:

"Buržuazija nuplėšė šventenybės vainiką visiems užsiėmimams, kurie lig tol buvo gerbiami ir į kuriuos buvo žiūrėta su šventa baimė. Jiškai paverė savo mokamais alginiais darbininkais gydytoja, teisininką (advokatą), kunigą, poetą, mokslo vyrą."

Tas aiškiai sako, kad šiandieniniame surėdyme kapitalistų klasė už pinigų privertė pasiduoti mokslo vyrus. Ir tie iš jų, kurie dirba del kapitalistų klasės, yra neblogai ap-rūpinti ne tik medžiaginiais, bet ir įstatymiška; su jų pabeiba buržuazija ir nuodija darbininkų klasės są-mone.

Mes, kaipio prie temos, kuri liečia inteligentiją, paimsime kad ir Lietuvos dirvą žionai, Amerikoje. Mes rasime, kaip mūsų išėivijoje yra dvi griežtai priešingos kita kitai inteligentijos. Viena tarvauja išimtinai darbininkams, pati gyvendama mizeriai; kita parrisamdysi su savo išmūnčia kapitalistams. Pastaroji visai niekina mūsų inteligentiją ir pati peršasi darbininkams kaipio vadovė, ir gyvena gana išteklingai. Kad geriaus datus faktų, paimsime kad ir patį Grigaitį. Kada tai darbininkai dėjo savo sunkiai uždir-tus centus tam žmogui, idant jis pasiektų kiek mokslo, o paskui su ta išmūnčia atsilygintų, šviesdamas darbininkus kaipio klasę kovoję prieš kapitalistus.

Bet pažvelgime į jo išmintį ir mokymą dabar.

1914 metais išliko pasaulio karas. —p. Grigaitis ura už karą! Wilsonas paskelbė 14 punktų —Grigaitis ura už Wilsono "demokratiją"! Amerikos kapitalistai siuntė darbininkus į Europą žudyti vokiečių darbininkus.—Grigaitis, širvydas, Michelsonas ura už "demokratiją" Lietuvos įsisteigta budelių valdžia—Grigaitis ir jo kolegos: "pinigų, pinigų duokite Lietuvos 'demokratiškai' respublikai!" Prasededa visokių bendrovų tvėrimasis; Grigaitis, Jurgelionis, Romanas ir kiti tos rūšies "mokslo" žmonės laksto po Amerikos Lietuvos kolonijas su glėbiais tų kompanijų šėry ir kaulija iš nesuipratusių darbininkų paskutinius centus. Tai tik trumpa sutrauka buržuazinės inteligentijos darbu. O kur Montvydo byla su Jančium? O kur "Naujlenų" bendrovė? Et, čia tų visų šulerysčių nemokytas darbininkas juk ir nesurokuosi, ką buržuazinė inteligentija pridaro.

Mūsų inteligentija skiriasi nuo tų "mokslo" vyrų. Karas kilo; mūsų inteligentija aiškino, prie sunkiausių sąlygų, kad kamas yra grobimo karas, kad Wilsono 14 punktų, kaipio "tautų liuosotojo", yra daugiau niekas, kaip prisidengimas veido, kad šalies darbininkai nesu-prastų, jog veidmainystė ir mulkinimas tik yra jų. Už tokių mūsų inteligentijos aiškinimą p. Grigaitis apdovanojo ją šmokais, spangiais, nepažįstanciais "marksizmo mokslo" ir kitais perlais.

1918 metais, pradėjus Lietuvos kurtis Sovietams, mūsų inteligentija visu džiaugsmu pasitiko, kad Lietuvoje bus galas dvarponiams ir kunigams. Grigaitis šiepė, kad mišiskiai "nesuprantą" "demokratijos." Kartu su kunigais p. Grigaitis gidojo "tė deum laudamus" už bolševikų išvijimą iš Lietuvos. O kas šiandien dedasi jų išperėtoji "demokratiškoji" Lietuvoje? Imant, kad ir apšvietos darbe.

Mūsų inteligentija kas metas priren-gia puikių veikalų del ALDLD. organizacijos, kurios nariai pasisemia sau dvasinio peno. O ką davė toks p. Grigaitis, kuris save stato antru palei Marksa? Nagi, vos išstenojo išversti "Ant rytojaus; po socialie revoliucijai." Ir tas patis veikalas —urų suvųtytuojanų suvųtytuojanų ži-ka, o ne darbininkijai.

Kodel taip nusiviro prie buržuazijos lietuviškoji inteligentija, prieš-akcye su Grigaičiu, širvydu ir Michelsonu? Nagi, neuždyka. Už pinigų parrisamdė, nes buržuazija patenkino tų asmenų godumus, ką darbininkai žmonės negali juos pasotinti su menka algele, kaip jie moka savajai inteligentijai.

Mūsų draugams nereikia apsigauti, kritikuojant tokiu tonu mūsų inteligentiją, kaip Grigaitis ir jam panašūs fruktai ją kritikuoja. Nes mūsų inteligentija yra kietai grūdinta klasių kovoje. Jiems primesti, kad njeiko neveikia, negalima. Taip

pat primesti, kad apšvietos nėra ima nuolatine liga, yra metis re-tės argumentas. Priešišius "tė mo darbininkai" praktiškai užėka Grigaičio kritikai, kurio mūs parazitais ir kitais.

Galimas daiktas, kad šie mūs nors mūsų inteligentijai pama iš mūsų tarpo, bet tai tik koma. Pavyzdžiūtot dabar Grigaičio bry-du ir kitais, kad anie patys ir bėgsis ir tie kada nors su mūs judėjimo, yra blogas daiktas su mūsų draugus.

Kritika reikalinga, bet ji turi būti rimta, o ypatingai komet koma, kad "kritikavimas" bile kais su neša mūsų judėjimui nauda; ta bile bus tada ir taip. Bet kai jū o padarys, aš laikysiois su mūs pa-cijos.

Galimas daiktas, kad d. Matulevičius duos apčiuopiamų faktų, kad "kritikavimas" bile kais su neša mūsų judėjimui nauda; ta bile bus tada ir taip. Bet kai jū o padarys, aš laikysiois su mūs pa-cijos.

NEPAPRASTAS

KONCERTAS

RENGIA LIETUVIŲ PROLETARŲ MENO S-GOS VIETINĖ KUOPA

Atsibus Nedėlioj, 11 d. Spalio-October, 1925

IETUVIŲ SVETAINIS

180-2 New York Ave. Newark, N. J.

Durya atsidiarys 10 val. po pietų.

Programa pradėsis 10 val. po pietų.

ĮZANGA \$1.00, 75c ir 50c.

Programą išpildys šie dainininkai: K. M. LEBEDEVITŠ, stipriausias Rusijos tenoras, kuris 15 metų dainavo operose ir kitose operose. Apie Lebedevitš Europos laikraščiai daug yra rašę, kad jis vienas iš patiesių tenorų pasaulij. Šis rie jį girėtoje dainuojant, ta is sprendžia, kad nėra jais lygus tenovo. BARNETT ALPHESSAS, turintis unikalų ir gėry puų balsą. Jis atėivėjęs porsitanam Iasio Choro komand Brooklyne.

K. MENKELICNIOTŠ, JANUSKIENĖ —viena iš prariausių dramatiškų operų. Šiomet padarė gerą programą.

Šis koncertas bus tikrai nepaprastai žavėjantis, nes bus dainuojama gražiausias orkestris ir liaudies dainos, o ypatingai žavėte žavės duetai K. M. LEBEDEVITŠ su K. M. LEBEDEVITŠ.

Ticketus pirkite iškart iš Urbona, 197 Adams St.

DRAUGAI, JAU PRASIDĖJO

LAISVĖS VAJUS

1 dieną Spalio ir Tęsis Iki 1 dienai Lapkričio š. m.

Per tą laiką "Laisvės" kaina naujiems skaitytojams bus tik \$5.00 metams; \$2.50 pusei metų; \$1.00 ant 2 mėnesių

Daugiausia pasidarbavę gaus sekamas dovanas

Pirmas daugiausia gavęs per šį vajuos mėnesį naujų metinių skaitytojų gaus \$25.00.

Antras daugiausia gavęs naujų metinių skaitytojų gaus \$15.00.

Kiekvienas "Laisvės" draugas ir skaitytojas yra kviečiamas talkon, kad kuo daugiausia gaus naujų skaitytojų.

Trečias iš eilės gavęs daugiausia naujų metinių skaitytojų gaus \$10.00.

Ketvirtas iš eilės gavęs daugiausia naujų metinių skaitytojų gaus \$5.00.

EIKITE Į SUSIRINKIMUS, PARENGIMUS IR STUBAS IR KALBINKITE UZSIRAŠYTI "LAISVĖ"

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA.

BOSTONAS IR APIELINKĖ

So. Boston.

Anglika Chop Suey ir Grybų Vakarienė.

LMPSA 13-ta kuopa rengia draugišką "Chop Suey", grybų ir kitokių valgių vakarienę, nedėlioj, spalį 11 d., 6 val. vakare, 376 Broadway.

Kadangi nuo šios vakarienės visas pelnas yra skiriamas dėl šlovino Lenino rašyti Lietuovų, tai visi valgiai bus suaukoti pinigų karių. Žinoma, kada auksu tokiam prakilnam tikslui, tai auksu viską kuo geriausia. Toliau būdu šis vakarienė bus vėliau siūkiama. Apart to, bus ir puiki programa, po to įvyks žaislai iki vėlav nak-

Todel kviečiame skaitlingai atvykti vietinius ir iš apie- linc. Janga tik 75c ypatai. Kviečia Rengėjos:

Užsakyti Tėsių Muzikantų.

Kartais žmogus labai nenori pėsti, bet jeigu prie ta- po pradeda kibti, tai ir nenori prisieina bakstelėti į no- gą, kad nuo tavęs atsitrauktų. Šiandien žemū duiktis su to- kiais, kaip Tėsių Muzikantas, pamišė, nes jam geriau tik- ti pasidinti Tėsių Barskai, nei Muzikantų. Į tuos visus darbininkus nekvepiu atydos ir uprasau, kad kas už mane kalbėtų, nes tokie dalykai, kaip nepasidavimas ant dviejų mė- nesių automobiliu važinėti, darbininkams tik barska-

Al nesuprantu, kodėl "Lais- vės" redakcija leidžia bevertį Tėsių Muzikantų pa- karšči.

Al savo pusės aš Tėsių Mu- zikantų štai ką pasakysiu: vi- šniais, kurie apie mano biznį ir klausius taip rūpinosi ir de- ja, dabar jau galiu duoti "rai- gų" naujų automobiliu. Tik, žinoma, norėdami naujame au- tomobiliuje pasivažinėti, turė- siu užtikrinti, jau dykai neve-

Taipgi Tėsių Muzikantų pa- tarčiai aprašyti tuos įvykius, kurie buvo stubeje ant Athens gatvės, kur reikėjo su piktū "dėde" reikalą turėti. Tik apa- rašant tokį dalyką nereikia me- luoti, reikia viską parašyti tei- singai, kaip viskas ten atsitū- ko.

M. Užnaris.

Philadelphia, Pa.

Nedėlioj, 11 d. spalio, svetai- nę Grand Fraternity Hall, 1628 Arch St., yra šaukiamas didelis masinis mitingas. Pra- dzia 8 val. vakare. Šiame mit- inge kalbės "Daily Worker" redaktorius drg. Engdahl apie Amerikos Darbo Federacijos konvencija, kuri dabar buvo Atlantic City. Visi vietos ir apie- linkių lietuviai pasistenki- te būti šitame mitinge, nes la- bai daug naujo išgirsite. Kal- bėtojas papasakos, kaip Ameri- kos Darbo Federacijos lyderiai elgiasi, kaip jie darbo žmonių klasės reikalus parduoda ir tt. Taipgi jis nurodys, ką darbi- ninkai privalo daryti, kad sa- vo būvį pagerinus.

PRANESIMAS.

ADP LS 12 kuopos susirinki- mas įvyks 11 d. spalio, Liaudies Name, 521 N. York Ave. Pradžia 10 val. ryte. Draugai ir draugės, nepamirškite atsi- lankyti į šį susirinkimą. Taipgi pasistenkite atsivesti ir naujų narių dėl prisirašymo prie kuopos.

Kuopos Sekretorius A. L.

McKEES ROCKS, PA.

ALDDL 40 kp. susirinkimas atsi- bus 11 d. spalio, 2 val. po pietų, APLA 2 kp. svetainė, 24 Locust St. Visi nariai da- lyvaukite, nes yra daug svarbių reikalų aptarti kuopoj. Taipgi dabar yra ALDDL agitacijos mėnesinis ir sykiu dienraščio "Laisvės" vėjus. Taipgi, drau- gai, sukursimė, kad nepasilik- tumė paskutiniams.

ALDDL 40 Kp. Narys Frank Rodgers.

DENVER, COLO.

Denverio ALDDL 3 kp. rug- sėjo 27 d. turėjo susirinkimą. Nors nedaug narių atsilankė, bet nutarė daug gerų tarimų. Kuopos veikimas šią vasarą buvo silpnokas, per vasarą te- surengė tik du išvažiavimu, o susirinkimų neturėjo net per keturis mėnesius. Išvažiavi- mai šiemet nebuvo taip paseki- mingi, kaip perėjais metais, bet pelno visgi liko. Pasiro- dzius, kad kuopos izde randasi net \$74, tai nutarė kokiems nors darbininkų reikalams pa- aukoti. Kuopa nupirko "Lais- vės" du šėrus už \$10; paauko- jo "Daily Worker" \$10, Lie- tuvos politiniams kaliniams \$5 ir d. P. Matauskiui \$10. Nu- tarė rengti pasilinksminimo va- karą per agitacijos mėnesį ir išrinko "Laisvę" užrašinėti agentą d. J. Kraskauską.

Taipgi nutarė, kad kuopos valdyba parašytų ADP LS su- važiavimui pasveikinimo lai- šką, raginant kuo arčiau vien- ti veikimą Amerikos Darbini- kų Partijos su ALDDL.

Beje, atskleidėliu nuo Ku Klux Klano, kurie pasivadino "Mi- nute Men of America", giria- si, kad jau turį Denverį virš 30,000 narių ir pusėtinai pe- šasi su savo pirmaisiais drau- gais klaniečiais.

Darbininkų judėjimas auga su kiekviena diena, nes, mat, čia randasi daug bedarbių; ku- rie dar kiek dirba, tai už labai mažas algas.

Nepamirškite d. P. Matausko. Jam yra reikalinga pinigine pa- rama. Nors dabar randasi žy- dy sanatoriume, bet jeigu žydai užlaiko jįms visai svetima žmogų, tai mums, kurie sykiu darbamomės su d. Matausku vienose organizacijose, pamiršti jį būtų sarmata.

M. Petrovas.

KENOSHA, WIS.

"Laisvės" No. 233 tilpo ko- respondencija, kurioj pasakytą, kad daktar J. Kaskiaučiaus šeimynai aukojo A. Bučinską \$2; turėjo būti \$20. Kitur pa- sakyta, kad aukojo Šileika, o turėjo būti J. Šileika.

N. Mickevičius.

Zaibas.

SEKMDARBIS

(Eskyzas iš Maskvos proletariato Gyvenimo Trupinių.)

SSRS karinio komunizmo laikais, kuomet aštrus pilietinis kanas buvo labai su- ardes šalies ūki, o Sovietų valdžia neturėjo nei lėšų, nei jėgų tinkamai sutvarkyti vi- suomeninius darbus. Deleli- to pasireikšdavo kriziai įvai- riose gamybos šakose. Tiems kriziams pilingvint RKP organizuodavo taip vadina- mus "subotnikus" ir "vos- kresnikus" nuo žodžių "su- botnia" — šeštadienis ir "vos- kresnienė" — sekmadienis. Tai buvo daroma va kaip: šeštadienio vakarais arba sekmadieniais, labiausiai su- sipratusieji darbininkai, tan- kiausiai komunistų vadovu- jami, susirinkdavo niekuo nevertiami, savo lino- su noru į paskirtas darbo vietas ir be jokio atlyginimo dirbdavo skubotusius vales- tybės darbus.

Lietuviškai verčiant, "vos- kresnik" bus sekmadarbis, t. y. darbas sekmadienį.

Tokie sekmadarbiai kai kur nepalaidai dar ir dabar yra vartojami, SSRS.

Tai buvo skaitus balan- dzio mėnesio sekmadienis. Saulutė gausiai bėrė savo švelnius spindulius ant cerkvių bokštų paaukuotų kepurių, ant plačiai po mie- stą išsidriakusių rūmų blė- kinių stogų bei augstų mū- rininių sienų ir ant palinks- mėjusių žmonių veidų, be- vaikišiojančių kreivomis gatvėmis tarp tų sienų.

Maskvos upė neseniai dar buvo numetus nuo savo ga- lingų pečių tvirtus ledo pan- čius, kurie laikė ją sukaustę per visą žiemą ir delei to dabar ji tokia linksma ir, pasispardydama į savo ak- meninius krantus, greitai bėga per miesta.

Dirbtuvių augsti kamai, užgesę savo pypkės, tingiai snaudžia, besišildydami švel- niuose saulutės spinduliuose.

Tiktai vienas elektros stoties kamins nepripažysta jokių sekmadienių, tiktai jis vienas iš visų dirbtuvių ka- minų nesiskaito su šita žila, šimtmečių pergyvenusia krikščionių tradicine švente ir, lyg tyčia, muzina padan- gę tirštais, juodais dūmų kamuoliais.

Upės krantais, pavasario saulėtų dienų išsilgę, vaikišiojo skaitlingi miesto publikos būreliai. Beveik vi- si jie buvo prastai, darbinin- kiškai apsirengę ir tik vie- nas kitas jų tarpe pasirody- davo inteligentiškai pasi- puošęs vyriškis ar išsipud- ravus moteris.

Staiga, kur tai skersgat- vyj, netoli elektros stoties, pasigirdo linksmas kariškos maršo motyvas, triubų or- kestro išpildomas. Publikos akys sužiuojo. ton pusėn. Iš už skersgatvio kerčios pasi- rodė didelė raudona vėliava, prisegta prie augstos karte- lės, kurios viršūnėje, augš- čiau vėliavos, lyg saulė, ži- bėjo penkiakampė žvaigždė. Vėliavoje didelėmis aukso raidėmis buvo išsiūta:

"Pasaulio valdonu bus darbas!" Antroje pusėje bu- lo išsiūta: "Rusijos Komu- nistinė Jaunuomenės Są- junga. Lenino fabriko kuopė." Vėliavą nešė jaunas tvirtas vyrukas, jūreivio rūbais apvilkęs. Paskui vė- liavą ejo kariškas triubų orkestras. Iš to stovėjo žmonių. O paskui orkestra, koja kojon, po keturis išsi- rikiavę į eilę, ejo būrelis jau- nuolių darbininkų apie pen-

kesdešimts žmonių. Jie pa- suko dešiniu Maskvos upės krantu ir, truputį praėję elektros stotį, sustojo toj vietoj, kur buvo padarytas nusileidimas į upę dviem ke- liais važiuotiems ir dvejaus laiptais pėkštiesiems.

Apacioj, upėj stovėjo šo- nais susiglaudusios, lyg mil- žiniškos silkės, trys ilgos baržos, pilnos prikrautos stambiai skaldytų malkų.

Orkestras sustojo griežs. Visi jie emė laiptais leisties į upę ir siauru lentų tilteliu, nutiestu iš baržų į laiptus, jie suėjo ant baržų. Toliau- siai nuo kranto stovinėjo baržoj įsmeigę kartelę su vėliava, apie kurią sustojo orkestras.

Jaunuoliai atsiraitojo rankoves; prisijus darbo priejuosčius ir susirikiavo ant tiltelio ir laiptuose eilė- nuo pirmosios baržos iki pat upės kranto viršaus. Trys nerikiuoti pasiliko ant kranto ir du baržoje.

Abiejose upės pusėse vaik- ščiojanti publika tirštais bū- reliais sustojo ant upės krantų prieš tą vietą, kur stovėjo baržos ir su įdomu žiūrėjo, ką darys jau- nuoliai tokiose nepaprasto- se apylostose.

Pasigirdo komanda: ren- gis! Triubos prilipo prie rau- donarmiečių lūpų; vienas nerikiuotųjų jaunuolių bar- žoje pasilenkė.

Vėl komanda: pradėk! Orkestras išreto, iškilmingai emė griežtą darbo maršą. Pasilenkusysis jaunuolis, muzikos taktą sekdamas, pa- emė ir padavė pirmam nuo savęs eilę stovinėjam vie- ną pagali, šis antram, tas trečiam ir tt. ... Paskui pir- mąj sekė antras, trečias, ketvirtas pagalys ir taip be galo...

Jaunuoliai visi stovėjo sa- vo vietoje, o pagaliai, lyg gyvi, patys lipo iš baržos ir jų rankomis ritmiškai ejo iki laiptų, paskui laiptais lipo į viršų ant upės kranto, kur trys nerikiuotj likusie- ji jaunuoliai krovė juos į ei- les.

Upės krantų geležinės tvorelės aplipo žiūrėtojais. Vienas iš žiūrėtojų, darbi- siškai apsirengęs, pasili- kęs ant tumbos ir sumosavo kepure augščiau savo gal- vos. Arčiau stovinėjoji pu- blikos pažvelgė į jo pusę.

—Draugai!— pakeltu bal- su tarė jis.—Visi žinote, kad mes šį pavasarį turime sunkų kūrą krizį! Vakari- laikraščiai rašė, kad elek- tros stotis beturi tik vienai parai malkų. Šiandakt atėjo šios trys baržos su malko- mis, bet šiandien šventā- dienis, darbas niekam ne- privalomas ir nėra kam- tas malkas iškrauti ir prista- tyti į stoties kiemą. Šitas jaunuolių būrelis atėjo čia- nai nei niekuo neverčiamas, niekuomi neapmokamas ir liuosu noru paaukavo dale- li savo poilsio mūsų visų la- bui. Jei ne jie, visas miestas šį vakarą būtų tamsoje. Aš negaliu iškest nepadėjęs jiems šiam gražiam darbe ir kreipiusi į jus, draugai, prašydamas pasekt šių jau- nuolių vyrų pavyzdį.

Orkestras sustojo griežs. Publikoj pasigirdo rankų plojimas. Du jaunuoliai, pa- duodantys iš baržos nikuo-

tei pagalius, perstojo dirbė. Kuomet paskutinis jų pa- duotasis pagalys įlipo į upės krantą, visi jaunuoliai suėjo į baržas ir susėdo ant mal- kų. Vieni braukė rankomis nuo kaktų prakaitą, kiti de- gė popierosus, tretį linksmai šypsojosi į juos žiūrinciams. merginoms.

Ant tumbos kalbėjusis dar- bininkas emė leisties laiptais pas jaunuolius. Paskui jį pasekė antras, trečias, ket- virtas. Publikoj žmonės emė mėtų žvilgsnius į viens ki- tą ir vienas po kito leisties laiptais į baržas. Keli de- sėtkai prasčiau apsirengu- sų darbininkų susimaišė su jaunuoliais. Tiems, kurie buvo šiek tiek svariiau ap- sirengę, jaunuoliai atidavė savo priejuostus. Iš antro- sios baržos buvo tuoj atne- tas kitas lentų tiltelis ir nu- tiesias iš pirmosios baržos į antrosios laiptus.

Pasigirdo komanda ir vėl pagaliai ritmiškai emė lipt iš baržos į krantą; tik dabar jau dviem rankų eilėm.

O darbo savanorių iš pub- likos rinkosi vis daugiau ir daugiau. Nekurie iš anapus upės skubėjo aplink per til- ščiojanti publika tirštais bū- reliais sustojo ant upės krantų prieš tą vietą, kur stovėjo baržos ir su įdomu žiūrėjo, ką darys jau- nuoliai tokiose nepaprasto- se apylostose.

Kuomet orkestras vėl pra- dėjo griežt, pagaliai iš bar- žų jau nebesustojo ant kranto, o plaukė dviem ran- kų eilėm staciai į stoties kiemą.

Už pušvalandžio dar dvi tokios darbo savanorių ei- lės buvo organizuotos ir vi- sais keturiais nusileidimo į upę keliais pagaliai rit- miškai plaukė į stoties kie- mą.

Vėliava lengvo vėjelio kedenama, aukso raidėmis mirgėdama, bangavo pavė- jui. Orkestro triubos blizgė- jo saulėje, o jų atspindžiai neaiškiai atsismušė upės vil- nyse. Orkestro akordai, su- siliję su banguojančiais vandens verpetų šnabžde- siais, upės akmeniuose krantuose aiduodami, švel- niai glamonėjo ausį.

Vaidzas buvo labai ori- nalus, nepaprastai gražus ir kilnus. Tai buvo silpnas atspindys tos būsiandios vi- suomeninės tvarkos, kur darbas bus ne sunkenybė, o malonumas ir laimė. Tai bu- lo mažas trupinėlis to gy- venimo, kurį mes vadiname komunizmu.

Kuomet paskutinis paga- lysis iš baržos ritmiškai nu- plaukė per gatvę ir pasilė- pė elektros stoties kieme, iš- darbo savanorių krūtinų iš- siveržė galingas šimtaaidis ura!!! Ura!! atsiliepė ant- roje upės pusėje stovinėjoji publika.

Nuo tuščių baržų grįžo ne- be penkiadesimts komjau- nuolių, o didelis pulkas dar- bininkų, daugiau negu iš penkių šimtų žmonių.

Orkestras iškilmingai griežė darbo himnā. Augš- tui iškeltoje vėliavoje saulės spinduliuose aukso raidēm mirgėjo: Pasaulio valdonu bus darbas!

Budapeštas. — Rumunijos valdžia sumažino muitus ant išgabnamų grūdų, kad tuo būdu rumunai ūkininkai galėtų lenktyniuoti su ru- sais.

\$1,000 TIK UŽ 60c.

Atsiskų mums 60c ir gausi mūsų stebūdingų žolių vertės tūkstadi- dolerų. Ką tam tūkstadienis dole- rių žmogui reikią, jeigu jis yra apim- tas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susi- raukęs, nelinksmas ir įvairių nesma- kumų apimtas. Jeigu tokiam žmo- gui ir aukamj kainą parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Daug, jeigu jau- tūsi esąs apimtu kokiu nors nesma- gumu, tai greit reikalauk mūsų vaistolių, kurios jam sugrąžina sveikatą.

Vaisžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemai- nomo, nenoro vaigyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patrikimo, dusulio (asthma), peralimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų silkti- mo, pleiskanų, šlapinimosi lovy, ir atų ligų. Atsiskų 60c, tai gausi vaistžolių nuo bile vienos viršų pa- mirtos ligos.

Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, užimą ausyse, nuomara- širdies ligą, tai atsiskų 80c ir gau- si mūsų gausius vaistus, taip vadi- namus "Nervų Preparatus". Ner- vų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatus užbe- ga ligai kelią ir suteikia žmogui ramumą.

Atsiskų 10c, tai gausi visokių mū- šų žolių ir knygu kataloga. Reika- lingi mūsų žolių parūpinėtojai vi- suose miestuose.

M. ZUKAITIS

25 Gillet Rd., Spencerport, N. Y.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jūs norite padaryti leng- vą ir gerąjį prarygimą, tai mokinkitės automobiliam amato gerą lietuviškoj mokyk- lę, kur po vadovystės instruk- torių galita per kelias saval- tes išmokti gerai važinėti ir pa- taisyti visokią sistemą automo- bilius, traukus, taipgi ir Fordą.

GAVIMĄ LAISNIŲ GARANTUOJAME

Taipgi suteikiame kiekvienam mokiniui vietą, nes mes surūši- me su employment ofisu ir taris- laisimais.

Mūsų adresas:

Automobile School

726 Lexington Ave.
arti 59th St.
New York, N. Y.

Telephone 2320 Greenpoint.

J. GARSVA

GRABORIUS-UNDERTAKER

LIEUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja amiriusus ant visokių kapinių.

Parsamdama automobilis ir karietas vevelijoms, krikštyms ir šilap pasivažinėjama.

231 Bedford ave. 243 Front st
Brooklyn, N.Y. C. Brooklyn, N.Y.

JAU PRIPAŽINO

Visi, kad NAUJOKU padaryti cigaras yra geriausias Amerikoje! Taip pat visi geria, kad garsi- mant "LAISVĖ" remia darbi- ninkų laikraštį ir kovą už būvį; tai yra pulkus daly- kiai! Todel, kas- tie rukt, visoj kalin kiene ei- garus, kurie nieko gero nedarę, o gal save priūsus leipiate, tad la- bai išmintingai darysite, kad tik savo draugu NAUJOKU BROLIŲ išdirbtus cigarus rūkykite, kadangi ir cigari labai geri, sumanial padaryti ir geriausio tobako, gra- žiai dega, malonus rūkyti ir dū- mas pulkiai kvepia. Draugai lai- svečiai, kurie dar tų cigarų ne- žinote, tad visur lietuviškos už- eigose. Restoracijose, Klubuose ir ant plinkų reikalaukite nue- lietuviškių bizerių ir rūkykite visur.

JONO—JOHN'S CIGAR arba Petro Naujoko po 10 centų cigara, o rūkant užaugintės, kad rūkai cigara. Vytauto (Ekstra di- dem) po 16c.) Tėmyk vardą ir pavelskią ant bakso.

Cigarus išsiūnčiam per pačią kitus miestus privatikai ir bis- nieriams. Tėmyk naują adresą:

J. & P. NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ

247 DIVISION AVENUE
(Near Rodney St.)
BROOKLYN, N. Y.

Varta parent brolius darbininkus; jų cigari labai geri. Agentai vi- ršose miestuose gali užsidirbti ek- stra pinigų ir parent darbininkų literatūrą.

POEZIJA

Jonas Kaskaitis.

RENEGATAS

(Tema) XXV.

Draugai, gal būtų ne pro šalį pridėt dar žodis kitas čia: — Vienas juk paklausti gali, — Kur šios poemos apačia...

Kur proletaras mūs gerojus? — Kur dėjosi Kazys Dainys? — Ar žuvo kankiniu ir jis, — Kaip žuvo jaunas mūs Perojus?

Verutė taipgi—kas su ja? — Kur ta darželio lelėja?

Be to, apysakos gija Nutūkūs būtų lyg ne vietoj: — Vaiski skaitytojo svaja — Da paskraidyt šiek tiek norėtų.

Jei taip, gerai: — Stai jums, draugai— — Karionė jų ir jų vargai. — Jei nenus'botų bent tiktai, — Dasižinosit, kaip matai,—

Atamanat? Dainys paliko Miske vidužiemj nakčia, — Susalęs visas, be skatiko — Kiseniuj... Kur jam eit iš čia?

Kur priebėga surast pavojuj? — Galva suvargusi priglaust? — Kad nors šnapai nedažinojė, — Nepadaryt jam ko žvarbaus...

Likimas prielankus veikėjui: — Kazys gal varstą pasėdėjo, — Ir štai—trobelė pamiškėje... — Nesigirdėt nei šunų,— — Pasdarė ant širdies ramu...

Kazys išlengvo paklabeno:

Nei gyvo balso negirdėt. —Kaip bus, taip bus,—nabagas mena, —Eisiu vidun, dabosiu... et!...

Pečiais duris jis pastūmėjo,— Atšoko durys, sugirgždėjo. Vidun įbėga tuoj Kazys, Ilgai nemąsto, ką darys:

Sustingęs visas, prisivaręs, Jis vėl tuojaus duris uždarė, Paspyrė pagaliu ir jau Tik dairo, kas čia bus toliau.

Jo laimei, šilta buvo gryčioj: Kas nors gyvena,—bet, lyg tyčia, Tylu viduj, nei pypt, nei krust, Tik vėjas brakšteli langus...

Patamsy apgraiboms ant suolo Atsigulė, kaip ten išpuolo,— Ir miegas apėmė jį greit,— Ir pats nesijautė tikrai,

***

SESUTEI

(Aukauju Savo Sesutei, Kauno Kalėjime Ešančias.)

Žinia apie tave, kaip trenksmas perkūno, Atlėkė, užgavo skaudžiai mano širdį, Kad tu jau nagnuose budelio siaubūno, Retežiais apkalta, sunkų darbą dirbi. O, brangi sesute, kaip man gaila tavęs... Ir našlaičių mažulėlių tavo vaikelių; Tų pančių nutrenkimui negailėčiau savęs! Į kovą tik stočiau su valdžia budelių. Ir laukisio valandos, kaip laikrodžio išmuš,— Gailėsčio ir keršto pilna krūtine, Į kovą paskutinę kada pašauks mus Su vargdienių engėjais, su Lietuvos [buožine.

O dabar del tavęs ką galiu daryti?.. Tik sveikinu tave ir linkiu kantrybės! Žinau, tavo idejos darbą aš turiu varyti. Gerai. Aš dirbsiu vis naudai liuosybės. K. S. Lietuvaite.

ant 2 mėnesių

CLJA

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

Sustok.

—Sustok, kur eini?
—I ALDLD II Apskričio vakarėlių.
—O kur jis yra?
—Nagi "Laisvės" svetainėje.
Bėgu, nes noriu pasimatyti su savo draugais, pažįstamais ir tuo pačiu sykiu noriu prasašalinti negarbę Brooklyniui II Apskričio ribose. Juk žinai, ką paskutinėj Apskričio konferencijoj delegatai sakė. Jie tuomet tvirtino, kad vakarėlis nebus pasekmingas, nes brooklyniečiai apsiėdė.
—Tas teisybė ir kad atitaisius šita klaidą, visi turime eiti į vakarėlį, kuris įvyksta nedėlioje.
—To neužtenka, reikia atsiųsti ir tuos, kurie nežino apie vakarėlį, kurie neskaito laikraščių.
Komitetas.

Mintys ir Faktai.

New Yorko valstijos gubernatoriaus paskyrė komisiją ištyrimui, kiek New Yorko miestai turi angli. Dabar komisija pranešė, kad New Yorke jaučiama anglių stoka.

Vadinasi, dabar anglių pardavinėtojai dar brangiau galės laipti nuo žmonių už anglių, nes gubernatoriaus komisija viešai pranešė, kad New Yorko stoka anglių. O už tokią pranešimą miesto gyventojai komisijai turės brangiai užmokėti.

New Yorko miesto biudžetas sekantiems metams bus padidintas net ant 25 milijonų dolerių. Daugiausia pakeliama policijos departamentui, nes sakoma, kad vagystės ir plėšimai žymiai padidėjo.
Bet mokyklų departamentui veik nieko nepakeliama, nepaisant, kad mokinių skaičius žymiai padidėjo.

LMPS savo suvažiavimą užbaigė aukomis, nes "Laisvės" bylos vedimui sudėjo virš 38 dolerių ir Lietuvos politiniams kaliniams virš 23 dolerių.
ADP LS suvažiavimas užbaigė kalbomis ir vakarėniu. Kurį užbaigė geresnė, aš nuo pasakymo susilaikau.

New Yorko teismui pritrūko teisėjų, todėl teismo (taip vadinami antstoliai) išėjo laukan palei City Hall ir ten pradėjo gaudyti praėjusią tempti į teismabūtį, kad juos padarius priešdintais teisėjais.
Pasirodo, kad galima teisėju papulti ne tik iš noro, bet ir prievarta.

Siomis dienomis policija turėjo labai daug vargo, nes reikėjo jai vežioti į jūras įvairius ginklus ir juos skandinti vandenyje. Visi ginklai, sakoma, konfiskuoti nuo vagių ir plėšikų ir jų buvę virš dviejų tonų.

Ginklai nukentėjo, susilaukė mirties bausmės, bet kaip yra su vagimis ir plėšikais, tai jau kitas klausimas. Gal daugelis ju tik tiek nukentėjo, kad neteko savo ginklu ir viskas.
J. Sveikauskas.

Kova ligi Pergalėi Prieš New Yorko Joint Boardo ir Generalio Ofiso Vadus.

Utarinko vakare, 6 d. spalio, New Yorko dirbančiųjų kriauciniai, radikalūs ir jam simpatizuojantis elementas, užpildė didžiąją Manhattan Lyceum svetainę, kad paskelbus kovą prieš vadovybę ir netikusią jos taktiką.
Susirinkimas buvo šaukiamas vien tik iš aktyvių dirbtuvėse dirbančių narių ir tikslu, kad išdirbus programa unijos veikimui, sulyg kurio būtų galima nors šiek tiek uniją sustiprinti.
Kalbėtojai įvairiose kalbose nupiešė unijos vadų netikusį

veikimą ir nupuoliama unijos ant žemiausio laipsnio.
Publika kalbėtojus pasitiko garsiu delnu plojimu, o ypatin-gai draugą B. Gitlową ir Lipsin.

Draugas Gitlowas savo kalboje pareiškė, kad prezidentas Hillman dirigavo kovą Kaufmanui, kailių išdirbystės unijos prezidentui, priešais radikalų elementą. Tą pačią pagelbą suteikė Sigman, I. L. G. W. U. prezidentui. Bet nieko negelbėjo, kaip Kaufmanas, taip ir Sigmanas turėjo nusileisti ir galutinai pildyti narių valią. Mes kovosime iki Hillmanas, jo draugai ir New Yorko Joint Boardo vadai ir kompanija seks viršminėtus, visiškai pergalėtus, vadus.

Tai gi kairysis elementas šiose dviejose industriose paliko pergalėtoju; tas pats turės įvykti ir mūsų industrijoj.

Po drg. Gitlowo kalbos tapo surinkta aukų suvirš \$100.
Pagarsinus aukas, drg. G. pasiūlė publikai sekancia programa, kuri tapo vienbalsiai priimta.

Programa.

- 1) Mes reikalaujame, kad visi A. C. W. of A. unijos nariai, kurie buvo suspenduoti, kuo greičiausiai atgautų savo pilnas teises.
- 2) Mes reikalaujame, kad New Yorko būtų tik vienas Joint Boardas vieton dviejų, kaip dabar.
- 3) Mes reikalaujame, kad vadai jokių algų numušimų iš darbdavių pusės nepreileistu.
- 4) Mes reikalaujame, kad narinių duoklių pakėlimo klausimas arba narių apdėjimas nepaprastomis mokesčiais (asesmentais) būtų leidžiama nariams referendumu nubalsuoti.
- 5) Mes reikalaujame, kad darbininkai arba apmokami viršininkai, kurie buvo prasašalinti iš savo vietų, kuo greičiausiai būtų sugrąžinti atgal.
- 6) Mes reikalaujame teisingo "minimum scale of wages".

Rezoliucija.

Mes, susirinkusieji, pridame šei judėjima remti dirbtuvėse ir susirinkimuose kaip finansiniai, taip ir moraliai.
Ten Buvas.

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

Prakalbos po Atviru Dangumi.

ADP miesto skyrius jau pradėjo rinkimų vaju. Prakalbos rengiamos ant gatvių kiekvieną vakarą ir visur kalba net no kelius kalbėtojus.

PETNYCIOJ, 9 d. spalio.—10th St. ir 2nd Ave.; 106th St. ir Madison Ave.; 110th St. ir 5th Ave.; Intervale ir Wilkins; Grand St. ir Roebing, Brooklyn.

SUBATOJ, 10 d. spalio, 7th St. ir Ave. A.; 38th St. ir 8th Ave.; 110th St. ir 5th Ave.; 103rd St. ir Madison Ave.; 149th St. ir 3rd Ave.; kampa Grand ir Havemeyer, Brooklyn; Stone ir Pitkin, Brooklyn.

Visose prakalbose bus labai ceru kalbėtoju, todėl visų, kurie tik galite, dalyvaukite tose prakalbose.
239-11

Didelis Masinis Mitingas.

ADP miesto skyrius šaukia didelį masinį mitingą, kuris įvyks nedėlioje, 11 d. spalio, 2 val. po pietų, Manhattan Lyceum, 66 E. 4th St., New York. Mitingas šaukiamas ap-svarstymui rinkimų vajuja ir įvairias valdyvietes. Kviečiami visi darbininkai, visi unijų nariai tame susirinkime dalyvau-ti.

Tiems, kurie Užsiima Lioterijomis

"Laisvėje" buvo kelis sykius rašyta, kad laikraštyje negalima garsinti visa tai, kas yra surišta su kokiomis nors lioterijomis-laimėjimais. Negalima garsinti apie tu lioterijų tiketus ir kitus galus. Vienok mūsų korespondentai ir įvairių draugijų komisijos bei komite-tai nepaiso į tai, rašo apie vi-sokias lioterijas, reikalauja, kad mes laikraštyje apie tai talpintume ir net per laikraš-tinį agituoja, kad nariai platintų tokius tiketus, o kiti juos pirktų.

Dar syki pareiškiame, kad tokių raštų netalpinsime ir jei-gu bus korespondencijos suriš-tos su kokia lioterija, tai jų netalpinsime.
Šita pranešimą turi išitėmyti visi ir paskui nerugoti, jei jų korespondencijos atsidurs gur-be, o ne laikraštyje.
"Laisvės" Redakcija.

Ar turite KOSULYS?

Kodel nepamėginti

Severa's Cough Balsam.

Gera, saugi ir patikėtina gyduolė nuo kosulys.

Kaina 25 ir 50 centai.

Nuo peršalimo nėra nieko geresnio, kaip

Severa's Cold and Grip Tablets.

Kaina 50 centai.

Tos dvi gyduolės yra geriausiai dėl kosulio, peršalimo ir užkūrimo.

Pirmiausiai kreipkitės į aptieką.

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIS GALINGA MOSTIS Gydo, Rوماتizma, Rankų, Kojų, Nugaros skausdėjimas, Šaltį, Rankų, Kojų, tirpimą, Dūmuli, Galvos skau-dėjimą, ir taip visokius skausdėjimus (tik ne romas).
Tūkstantai žmonių yra išgydę o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnis Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek šis patul everta su lie naudos srydmo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centis extra už pernešimą.
Klauskite pas aptiekorius taip DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co. 518 MAIN ST. BOX 352 HARTFORD, CONN. U.S.A.

Manhattan Hats

Žinomos Kaip Geriausios

Mes švenčiame sukaktuves 20-ties metų, persikraus-tydami į gražiausią ir didžiausią krautuvę po num.

264 GRAND ST. (kamp. Roebing St.), BROOKLYN

Širdingai kviečiame atsilan-kyti į mūsų naujai įrengtą krautuvę ir apžiūrėti rudenines "Skrybėles" ir Kepures. Pirkdamas - skrybėlę, persi-tikrink, kad būtų ženklas Manhattan Hats. Mes už-laikome ne vien yčiausios mados, bet ir geriausios ma-terijos ir geriausiai padary-tų, kurios nemaino savo iš-žiūros. Galite pasirinkti sulyg savo skoniu, norų ir mada.

Mes turime skyrių vadinamą Society Club Hats, už kurias atsakome raštiška garantija už jų gerumą ir užganėdinimą.

KAINOS \$3.00, \$4.00, \$5.00, \$7.00

Pasinaudok mūsų geru tavoru
MANHATTAN HAT STORES
264 Grand Street, 479 Grand Street
Brooklyn, N.Y.

NEW YORK. — Svarbios prakalbos įvyks nedėlioje, 11 d. spalio, 3 val. po pietų. 1347 Bosto Rd., netoli 3rd Ave. ir 169 gatvės, Bronxiu.
Visi lietuviai, ypatin-gai "Laisvės" ir "Vilnius" skaity-tojai, būtinai atsilankykite, at-sivesdami savo draugus ir pa-zįstamus.
ALDLD Rengėjai. 238-40

PAJESKOJIMAI

Pajieskau brolio Antano Šilinskio. Taipgi Prano Kuncio, Jurgo Stal-nono, Liudviko Slavickio, Juozo Vi-saičio. Labai meldžiu broli ir drau-gus atsišaukti, nes aš sergu ir nėra vilties pasveikti. Todėl norėčiau prieš mirtį pasikalbėti su broliu ir draugais apie svarbius dalykus. Iš Lietuvos—Kauno rėdybos, Kalnių valsčiaus, Zerės kaimo.
Jonas Šilinskis
4049 Brandon Ave., Detroit, Mich. 239-240

PARDAVIMAI

PARSIDUODA dvi kartėmis—vienos pusė, o kita galima pirkt vi-są. Kaina priinama. Savininkas eina į kita bizni. Gera proga pirkt.
Vladas Morkūnas
441 Keap St., Brooklyn, N. Y. 225-253

PARSIDUODA HOTELS New Jersey Valstijoje, Burlington County.

3-jų florų namas, 21 kambarys, bar-rūmis, pūlrūmis, pastogės automobi-liams, sodnelis, didelis kiemas, du bloku nuo Delaware upės, 14 malių nuo Philadelphiajos. Biznis geras. Gera proga apskriam žmogui. Par-davimo priežastis—surtitas su kitu bizniu. Kreipkitės po No. 3245 Edgemont St., Philadelphia, Pa.

Parsiduoda grocėmė ir delikate-senas su visais įtaisymais ir įran-kiais, lietuvių, lenkų ir rusų apgy-ventoj vietoj. Prie štoro yra 4 kam-bariai. Biznis eina gerai. Duodan savaite laiko praktikuoti. Kaina la-bai žema. Atsilankykite apžiūrėti.
W. J. Rogers
787 Washington St., New York, N.Y. 240-243

ISRANDAVOJIMAI

Pasirandavoja 2 šviesūs atakiri kambariai del pavieniu vyru. Ataki-ras įėjimas. Kam reikia gero kam-bario, atsilankit tuojau.
T. Tamkus.
7 Stagg St., arti Union Ave. Brooklyn, N. Y. 239-244

REIKALAVIMAI

Reikalingi 2 penteriai ir 1 alpe-ris, kuriam gėra proga išmokti ama-tą prie penterij.

W. Kapturauškas
244 Linden St., Brooklyn, N. Y. 240-241

Reikalinga darbininkų prie formi-šių taisyms. Patyrimas nereikalin-gas. Gera proga išmokti amatą. Al-ga išsyk \$20 į savaitę.
Welus
294 Rogers Ave., arti Crown St. Brooklyn, N. Y.
Iš Williamsburgo reikia važiuoti Nostrand Ave. karu ir išlipti ant President St.
239-240

Telefonas: Stagg 9105
Dr. A. Petrika
LIETUVIS DENTISTAS
X-Spindulij diagnosta
221 SOUTH 4TH STREET
BROOKLYN, N. Y.
Priešais "Bridge Plaza"
Valandos: 10-12 prieš piet
2-8 po piet
Penktadieniai ir sekmadieniai tik sulyg sutarties.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa
L-I-E-T-U-V-I-S
DAKTARAS (g y d o l i g a s) IR CHIRURGAS (d a r o o p e r a c i j a s).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ
Perkame ir parduoame nau-ja ir antrarankius rakandus. Pulkiausiai aptaisome visokias kedes ir sofas taip, kad iš senų pasidaro naujos. Nupalūšioje-mo ir nuvarniuojamame visokius rakandus. Taipgi turio trokš ir reikalui esant perkraustau formišius ir kitką.
FRANK GIVIS
540 GRAND ST., BROOKLYN
Tarpe Lorimer ir Union Ave.

Tel. Stagg 4409
ALEX RADZEVICIUS
GRABORIUS

Lietuvis Direktorius
Išbalzamuoj ir lidojio numirū-sius ant visokių kapinių. Persam-dau automobilius krikštynomis, vese-ljoms ir įvairiems pasivažinėjimam.
416 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y.
Priešais Apreiškimo Panelės Šventčiausios Bažnyčią

Jei Nori Būt Sveikas, Valgyk Valgius, Garnitus
LORIMER RESTAURANT
417 LORIMER ST.
"Laisvės" Name, Brooklyn.
Kuriam dar neteko būti ir paragrafai tikrai lietuviškai pagamintų valgių, dar meldžiame ateiti ir persitiktinti.
Savininkai:
A. VELICKA ir J. SUTKUS

Telephone Stagg 0783
J. LEVANDAUSKAS
GRABORIUS
107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Telephone Triangle 1460.
LIETUVIS FOTOGRAFAS
IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numaliojavo visokius paveiks-lus įvairiomis spalvomis. At-haujina senus ir krajavus ir su-daro su amerik-niškais.
Darba atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ?
Jeigu taip, tai imk duoną iš **GARSO KEPTUVĖS** (Sėniausia Istaiga)
Turėdami kokį nors užsakymą is norėdami valgyti gerą, skanią, pul-kini padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną slunčiame ir į kitus miestus.
Savininkai:
W. Masilevičius ir A. Shrupski
209 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 2876.

ATEITIES ŽIEDO
JAUNUOLIAMSKAITYMAI
LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIO SUSIVIENIMO
ISLEISTAS VAIKAMS VADOVELIS
TAI YRA PUIKI IR PAMOKINANTI KNYGA
224 paalapių, drutais popieriniais apdarais
Kaina tik 50 centų
Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:
"DARBININKIŲ BALSAS"
46 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ
Užlaikau drapanas geriausių kompanijų. Skrybėles, kepurės vyru- ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (raiznėlis) vyru- moterims ir vaikams.
Prašau Tamistą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užtikinti
S. PAUZA
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 4697
A. L. CLOTHING CO.
LIETUVISKA DRABUŲJ ISTAIGA
Mes užlaikome didžiausią krautu- vę Jausių madų drapanų suaugusiems ir vaikiams. Taipgi siuvame ir sa- kymų ir "Mail Orderis" į kiti miestai per mūsų agentus.
Užlaikome didelį pasirinkimą vėsi- mės dienosios nuo 8:30 ryto iki 8:30 ryto iki 1:30 po pietų.
Ateikite pasižiūrėti.
A. L. Clothing Co.
216 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Technikos, Automobilių MOKYKLA — ir — DIRBTUVĖ
geriausiai įrengtoje vietoje. Prak-tikos pamokos išardyt, sutaisyt ir sudėt visokius motorus, apie elek-trą ir važinimą. Pilnas kursas soferio-mechaniko lietuvių ir an-glių kalboj veda visiem žinomas ir per 15 metų prityrus
Inspektorius L. TIKNEVICIUS
Garantuojame laisną ir diplomą.
Pajieskome darbo. Ateikite apžiū-rėti mūsų mokyklą. Mokykla atdara nuo 9 ryto iki 8 vakarų, nuo 11 val. ryto iki 3 val. po pietų. Kiešos dienosis ir vakarais
NEW YORK AUTO SCHOOL
228-2nd Avenue. (Kampus 14 gatvės) New York

Dr. LOUIS ZINS, SPECIALISTAS
Gydom pasekmingai įvairias ligas
VYRŲ IR MOTERŲ
NEPAISANT KAIK PAVOJINGA LIGA KAIP SENAI KENTLAS GALI PAGELBETI MANO GYDYMAS SUTEIKIA PAKE- MES įvairiuose apsiereikimuose ligų—Vyrų, Odos, Kraujų Nevulimo, Odos Sūgdimo, Chro-niškių Skaudulių, Abnelo Nervų Sūgdimo, Chro-niškių Slapnimosi Nesmagumo, Reumatizmo, Ste-merhoido ir visų kitokių ligų. Ar darai at-zinuoti savo kraują ir ar tinali labiau padėtį?
X-Ray; kraujas tiriamas Wassermano tema ir vaistais. Teisingas tyrimai ir gy-dymas.
UZMOKESTIS PRIEINAMA IR SY-KIU SUTEIKIAMAS mūsų ypatiškas pa-tarimas kiekvienam atsilankiusiam, nes prie kiekvieno paciento būnu ypatiški.
KALBAME LIETUVISKAI.
PATARIMAS IR EGZAMINAVIMAS DYKAI.
Kasdien: nuo 9 iki 9 val. vakar.
Nedėliom: nuo 9 ryto iki 4 p. p.
DR. ZINS
15 METŲ SPECIALISTAS
110 East 16th St., New York, N. Y.
Tarpe 4 Ave. ir Irving Place

"DARBININKIŲ BALSAS"
Leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas
Heina prieš pirmą kiekvieno mėnesi.
PRENUMERATOS KAINA METAMS 2 DOLERIAL
Tai yra labai interesingas ir pamokantis žurnalas. Jame pa-aprašymas viso tarptautinio moterų ir abelo darbininkų sąjūdo. Daug talpinama eilių ir apysakų. Kiekvienas norintis susipa-ziinti su lietuvių moterų gyvenimu ir pamokinančių pasiskaitymų privalo užsirašyti "Darbininkų Balsas". Ypatinai moterų privalo skaityti, nes daug moterų klaidinami denama jama.
"DARBININKIŲ BALSAS"
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.